

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 22P/171/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6423203098
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Zuzan
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2023:6423203098.1

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom vo veci starostlivosti o mal. A. B., nar. X.X.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žarnovica, dieťa rodičov matky: C. D., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX E. B., a otca: F. B., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.X.XXXX, o návrhu navrhovateľov: G. H., nar. XX.XX.XXXX, a I. H., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom: J. XXXXX/XX, XXX XX B., na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie v tomto znení:

Súd nariaduje, aby matka C. D., nar. XX.X.XXXX, d o č a s n e o d o v z d a l a mal. A. B., nar. X.X.XXXX, do starostlivosti navrhovateľov: G. H., nar. XX.XX.XXXX, a I. H., nar. XX.X.XXXX, počnúc dňom vykonateľnosti tohto uznesenia.

Súd u k l a d á navrhovateľom lehotu 30 dní na podanie návrhu vo veci samej odo dňa doručenia tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným tunajšiemu súdu dňa 22.11.2023, navrhovatelia navrhli súdu nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým bude maloletá dočasne zverená do ich náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Svoj návrh odôvodnili nasledovne: Matka maloletej je sestrou navrhovateľa. Pár mesiacov po narodení maloletej začali jej rodičia veľmi často zneužívať alkohol, čo následne viedlo k nepriaznivým podmienkam pre dieťa. Po niekoľkých neúspešných rozhovoroch a pokusoch presvedčiť ich, aby prestali viesť antisociálny spôsob života, bol nútený kontaktovať odbor sociálnych vecí a rodiny. Po kontrole podmienok zo strany sociálnej služby bolo zistených veľa negatívnych faktorov. Vo februári 2022 nečakane zomrel otec maloletej. Odvtedy je správanie matky agresívne, a jej často nezodpovedný prístup k maloletej viedol k sťažnostiam verejnosti na políciu. Toto konanie matky viedlo k odobratiu maloletej matke a matka sa následne podrobila liečbe v protidrogovej liečebni v Banskej Bystrici. Po návrate z liečenia bola maloletá matke vrátená a do februára 2023 viedla matka pokojný život a starala sa o maloletú. Od marca do septembra 2023 bola pravidelne intoxikovaná a celý október pila nepretržite. V istom období nadviazala pochybné známosti a prestala nocovať na mieste trvalého pobytu. Jej správanie sa stalo agresívnym a nevhodným, o čom svedčia sťažnosti mnohých občanov. Skutočnosť, že matka maloletej má pretrvávajúce problémy s nadmerným požívaním alkoholu, má vážne problémy so zdravím, svojím laxným prístupom nedbá o zdravé prostredie na výchovu svojej dcéry, stretáva sa s pochybnou spoločnosťou, maloletú dcéru necháva často bez dozoru a vystavuje ju tak priamemu ohrozeniu na živote, zdraví i fyzickom a mentálnom vývoji, pričom túto zmenu svojho správania odmieta, a to napriek opätovným výzvam a prosbám z našej strany. Maloletú obaja navrhovatelia poznajú od narodenia, majú spolu vytvorený veľmi dobrý vzťah, maloletá pozná ich rodinu a navštevuje ich. Keď bola matka maloletej dlhodobo pod vplyvom alkoholu a nemohla sa o ňu starať, vždy sme maloletú prijali do našej rodiny. Navrhovatelia majú dve vlastné deti, 14-ročného syna a 9-ročnú dcéru, ktorá sa už

na maloletú naviazala a myli si ju so svojou sestrou. Navrhovatelia zabezpečia všetky potreby maloletej, bývajú v päťčlennom rodinnom dome v Bratislave. Majú vážny záujem sa o maloletú starať, zatiaľ čo jej matka podstúpi protialkoholické liečenie. Navrhovateľ je živnostník, podniká na Slovensku viac ako osem rokov, jeho príjem je 3 000,- eur mesačne, manželka navrhovateľa je zamestnaná na oddelení IT v Orange Slovensko, a.s., jej príjem je 1 100,- eur mesačne v čistom. Obaja navrhovatelia majú za to, že splňajú podmienky na to, aby im maloletá mohla byť zverená do náhradnej osobnej starostlivosti (majú plnú spôsobilosť na právne úkony, osobné predpoklady, zdravotné predpoklady, osobnostné a morálne predpoklady) a majú za to, že zverenie bude v jej najlepšom záujme. Neodkladnosť tohto návrhu spočíva v skutočnosti, že matka opätovne požíva alkohol vo veľkej miere, a nezvláda starostlivosť o maloletú, ponecháva ju často v starostlivosti cudzích ľudí, a aj ľudí, ktorí sú taktiež známi tým, že pijú alkohol vo veľkej miere. Maloletú už v minulosti vzali k sebe, keď ich kontaktoval sociálny úrad a matka nebola schopná sa o maloletú postarať. Matka však na druhý deň prišla opitá a agresívna po maloletú a vzala ju so sebou. Za takto uvedeného skutkového stavu majú za to, že podaný návrh je dôvodný.

3. K návrhu pripojili rodný list maloletej.

4. Na základe žiadosti o šetrenie pomerov sa k návrhu vyjadril aj kolízny opatrovník dieťaťa. Vo svojej správe uviedol nasledovné: Spisovú dokumentáciu maloletej A. ÚPSVaR vedie od roku 2020, kedy bol orgánu SPODaSK doručený anonymný podnet, v ktorom bolo uvedené, že rodičia maloletej opakovane požívajú alkohol vo vysokej miere a zanedbávajú starostlivosť o mal. A.. Orgán SPODaSK vykonával v rodine opakované návštevy a starostlivosť o maloletú sledoval v spolupráci s inými subjektmi. Rodičia s orgánom SPODaSK spolupracovali aj napriek menším zlyhaniam s požívaním alkoholu sa javilo, že situácia v rodine sa začala stabilizovať. Zlom nastal v roku 2022, kedy orgán SPODaSK dňa 19.2.2022 obdržal podnet z polície Nová Baňa, že obaja rodičia sú pod silným vplyvom alkoholu a matka maloletej nafúkala 4 promile. Orgán SPODaSK situáciu vyriešil tak, že mal. A. si prevzala do starostlivosti matka švagriná (bratova manželka) a vzala ju k nim domov, v tom čase žili manželia H. v Leviciach. Matka si však maloletú z domácnosti vzala a vrátila sa s ňou do Novej Bane. Dňa XX.X.XXXX však otec maloletej náhle zomrel. Javilo sa, že matka maloletej situáciu zvláda, bola jej poskytnutá psychologická pomoc, pomoc pri vybavovaní sirotského dôchodku pre maloletú a pod. Vykonávaním opatrení SPODaSK aj v spolupráci s políciou Nová Baňa bolo zistené, že matka maloletej situáciu nezvláda, zanedbáva starostlivosť o maloletú a ohrozuje jej život a zdravie. Na základe týchto skutočností orgán SPODaSK podal návrh na OS Žiar nad Hronom na nariadenie neodkladného opatrenia dočasné zverenie do CDR Banská Bystrica. OS Žiar nad Hronom podanému návrhu vyhovel a nariadil neodkladné opatrenie č.k. 6PPOm/1/2022, zo dňa 26.5.2022, ktorým maloletú A. dočasne zveril do starostlivosti CDR Svetluška, Banská Bystrica. Následne orgán SPODaSK dňa 21.6.2022 podal na OS Žiar nad Hronom návrh na uloženie výchovného opatrenia č.k. 22P/88/2022. Orgán SPODaSK matke sprostredkoval liečbu v Centre pre liečbu drogových závislostí Banská Bystrica, ktorú matka maloletej dobrovoľne absolvovala po dobu 3 mesiacov. Po absolvovaní liečby za podmienok absolvovania pravidelných kontrolných vyšetrení v uvedenom centre, orgán SPODaSK vzal návrh na výchovné opatrenie v celom rozsahu späť. Do spolupráce s rodinou bolo zapojené CDR TENENET. Matka maloletej spolupracovala, pravidelne sa podrobovala kontrolným vyšetreniam ak i odberom. Starostlivosť o maloletú zabezpečovala na požadovanej úrovni. Problémy s požívaním alkoholických nápojov u matky maloletej opäť naplno prepukli v mesiaci november 2023. Pracovníčka orgánu SPODaSK spozorovala dňa 13.11.2023, maloletú v podvečerných hodinách v sprievode troch mužov, ktorí javili známky požitia alkoholických nápojov a ktorí sú známi tým, že sú denne pod vplyvom alkoholických nápojov. Keď sa ich opýtala kde má maloletá matku, odpovedali, že doma. Na druhý deň 14.11.2023 orgán SPODaSK vykonal návštevu v domácnosti matky. Matka sa v čase šetrenia nachádzala v zlom stave, mala silnú triašku a evidentne mala abstinenčné príznaky. Priznala, že mal. A. bol v škôlke predošlý deň prevziať jeden s týchto mužov. O tom, že bola v sprievode troch opitých mužov v obchodnom reťazci nič nevedela. Matkin exmanžel potvrdil, že matka má problémy s alkoholom vo veľkej miere a nie je v jej silách tento problém zvládnuť bez odbornej pomoci. Počas šetrenia matka súhlasila s absolvovaním liečenia. Bol telefonicky oslovený matkin brat p. H. či by bol ochotný zabezpečovať starostlivosť o maloletú A. v čase, kedy by matka absolvovala ústavnú liečbu závislosti. Pán H. sa vyjadril, že jeho sestra má veľký problém s alkoholom a on sám jej niekoľko krát zaplatil liečenie. Vyjadril sa, že starostlivosť o maloletú A. zabezpečí rád spoločne s manželkou, ale chce to riešiť oficiálne, podaním návrhu na NOS. Odôvodnil to tým, že matka maloletej je pod vplyvom alkoholu veľmi agresívna a už sa im v minulosti stalo, že prišla do ich domácnosti a maloletú A. si násilím odniesla. Chce týmto chrániť nie len maloletú A. ale i svoju rodinu. Maloletá pozná ich domácnosť veľmi dobre, nakoľko sa navštevujú, pozná sa s jeho dvoma deťmi s

ktorými má vytvorený veľmi pekný vzťah. Sú ako súrodenci a majú sa veľmi radi. K uvedenému sa matka vyjadrila, že súhlasí s tým, aby sa o maloletú A. v čase jej liečby postaral brat s manželkou. Matka v čase šetrenia musela kontaktovať lekárku v centre pre liečbu závislosti v Banskej Bystrici, ku ktorej chodí na kontroly a požiadať o absolvovanie liečenia. Centrum orgán SPODaSK požiadal o oficiálne vyjadrenie či matka požiadala o absolvovanie liečenia a oznámenie či jej bol oznámený aj konkrétny dátum nástupu na liečbu. K dnešnému dňu vyjadrenie z centra nedostali. O prešetrenie pomerov u pána H. orgán SPODaSK požiadal príslušný ÚPSVaR Bratislava. K dnešnému dňu správu z prešetrenia pomerov neobdržali. Dňa 15.11.2023 bol orgánu SPODaSK doručený podnet z polície Nová Baňa, v ktorom sa okrem iného uvádza, že matka maloletej chodí pod vplyvom alkoholických nápojov aj do materskej školy. Orgán SPODaSK kontaktoval materskú školu, kde im potvrdili, že matka chodí pre maloletú pod vplyvom alkoholu a maloletú si dňa 13.11.2023 prevzal pán K. A., ktorého matka v MŠ uviedla ako oprávnenú osobu pre vyzdvihnutie maloletej. Ošetrojúcou lekárkou maloletej je K. J., ktorá uviedla, že nespozorovala žiadne závažné problémy v starostlivosti o maloletú. Na základe uvedených skutočností je zrejmé, že u matky maloletej opäť prepukol problém s požívaním alkoholických nápojov vo veľkej miere a v miere, ktorú už sama bez odbornej pomoci zvládnuť nedokáže. Ponecháva maloletú v starostlivosti rizikových a nezodpovedných osôb. Sama ohrozuje zdravý vývin maloletej a vystavuje ju nebezpečným situáciám. Matka maloletej má záujem problém s požívaním alkoholu riešiť a podstúpiť ústavnú liečbu. Z uvedených dôvodov má orgán SPODaSK za to, že dočasné zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti manželov H. je v záujme maloletej, a preto navrhujú súdu, aby návrhu vyhovel.

5. Lustráciou bolo zistené, že o maloletej sa na tunajšom súde viedli konania sp. zn. 25P/138/2022, 22P/88/2022, 6PPom/1/2022.

6. Súd z návrhu, správy kolízneho opatrovníka a pripojených spisov zistil, že maloletá je dieťaťom narodeným mimo manželstva a je v osobnej starostlivosti svojej matky. Otec maloletej zomrel. Rodinná anamnéza je však komplikovaná, matka požíva vo veľkom rozsahu alkohol, čo viedlo k umiestneniu maloletej v Centre pre deti a rodiny Svetluška, Banská Bystrica (neodkladným opatrením č.k. 6PPom/1/2022-9 zo dňa 26.5.2022). Následne sa situácia u matky stabilizovala, preto bolo uznesením č.k. 25P/138/2022-10 zo dňa 19.10.2022 nariadené neodkladné opatrenie zrušené. Maloletá sa aktuálne nachádza v starostlivosti matky, ktorá však starostlivosť o maloletú nevykonáva riadne, zanedbáva ju a vedie nezodpovedný spôsob života.

7. Podľa § 367 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), (1) Neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

(3) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

(4) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

(5) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

(6) Ak do šiestich mesiacov od nariadenia neodkladného opatrenia nebol podaný návrh na začatie konania vo veci samej a súd zistí, že existujú dôvody pre ďalšie zotrvanie maloletého v náhradnej starostlivosti, začne konanie vo veci samej aj bez návrhu.

(7) Súd zruší neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

(8) O návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia rozhodne súd do desiatich dní od jeho doručenia.

8. Podľa § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

9. Zákon v § 360 CMP upravuje nariadenie neodkladného opatrenia v mimosporových konaniach. Neodkladným opatrením sa neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov konania, čo znamená, že touto úpravou nie je súd viazaný v neskoršom konaní a meritórnym rozhodnutím môže o veci rozhodnúť inak.

10. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa je potrebné predovšetkým osvedčiť naliehavosť situácie, a z toho vyplývajúcu potrebu dočasnej úpravy práv a povinností voči maloletému dieťaťu, a to v prípade, ak by mala byť jeho výchova ohrozená, resp. narušená. V každej veci týkajúcej sa maloletých detí vždy dominuje záujem maloletého dieťaťa.

11. Súd sa oboznámil s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, so správou zo šetrenia kolízneho opatrovníka a s pripojenými spismi, a dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný.

12. Z podaného návrhu je zrejmé, že maloletá je v aktuálne osobnej starostlivosti matky. Otec maloletej zomrel. Matka preukázateľne a dlhodobo zanedbáva starostlivosť o maloletú a ohrozuje tým priaznivý psychický a fyzický vývoj maloletého dieťaťa. Súd mal za takto osvedčeného skutkového stavu preukázanú potrebu bezodkladnej úpravy pomerov, a to vyňatím maloletého dieťaťa z prostredia, ktoré je nevhodné pre jeho ďalší vývoj. Súd sa stotožnil s argumentom úradu, že vývin maloletého dieťaťa môže byť v rodinnom a výchovnom prostredí rodičov vážne ohrozený a vážne narušený. Je predovšetkým v záujme maloletej A., aby vyrastala v stabilnom výchovnom prostredí. S prihliadnutím na vyššie uvedené a so zohľadnením záujmov i potrieb dieťaťa, stability výchovného prostredia, rešpektovaním jej veku, je v záujme maloletej dočasná úprava pomerov účastníkov. Súd má za to, že dočasné zverenie maloletej do osobnej starostlivosti navrhovateľov tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia bude v prospech i v záujme maloletej. Zároveň sa týmto zabráni tomu, aby matka maloletej svojím správaním v stave, ktorý vylučuje schopnosť realizovať osobnú starostlivosť o maloletú, ohrozovala jej bezpečnosť, a tiež jej život a zdravie.

13. Za takto osvedčeného skutkového stavu, súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia považoval za dôvodný a rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia. Uznesenie je vykonateľné dňom jeho vyhotovenia. Zároveň súd ukladá navrhovateľom podať návrh vo veci samej, a to v lehote 30 dní od doručenia tohto rozhodnutia. Nakoľko v konaní o nariadení neodkladného opatrenia sa nevykonáva dokazovanie, súd považuje za potrebné toto vykonať v konaní vo veci samej, čím zistí skutočný stav, ako i pomery navrhovateľov, všetky okolnosti potrebné pre rozhodnutie vo veci a najlepší záujem maloletého dieťaťa.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žiar nad Hronom v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto odvolanie podal.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovú značku tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkov, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie dôkazy alebo tvrdenia, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.